

Bruxelles, 22. srpnja 2024.
(OR. en)

12503/24

ENT 140
MI 717
COMPET 817
CHIMIE 56
AGRI 583
SAN 460
DELECT 135

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	18. srpnja 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	C(2024) 4826 final
Predmet:	DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../... od 15.7.2024. o izmjeni Uredbe (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kriterija biorazgradivosti za tvari za oblaganje i polimere za zadržavanje vode

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument C(2024) 4826 final.

Priloženo: C(2024) 4826 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 15.7.2024.
C(2024) 4826 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 15.7.2024.

**o izmjeni Uredbe (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kriterija
biorazgradivosti za tvari za oblaganje i polimere za zadržavanje vode**

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST DELEGIRANOG AKTA

Europski parlament i Vijeće donijeli su 5. lipnja 2019. Uredbu (EU) 2019/1009 o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu¹. U skladu s Uredbom (EU) 2019/1009 Komisija mora procijeniti kriterije biorazgradivosti za određene polimere koji se koriste u gnojidbenim proizvodima EU-a za kontroliranje otpuštanja hranjiva („tvari za oblaganje”) ili povećavanje kapaciteta zadržavanja vode ili svojstva močivosti proizvoda („polimeri za zadržavanje vode”).

U ovoj Delegiranoj uredbi utvrđuju se kriteriji biorazgradivosti za tvari za oblaganje i polimere za zadržavanje vode na temelju zaključaka vanjske studije².

2. SAVJETOVANJA PRIJE DONOŠENJA AKTA

Savjetovanje s državama članicama provedeno je u okviru Komisijine Stručne skupine za gnojidbene proizvode (E01320) u skladu s pravilima Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.³

Pojedinosti tih savjetovanja navedene su u zapisnicima sa sastanaka održanih 24. listopada 2022., 18. i 19. travnja 2023. te 15. i 16. travnja 2024., kao i u dokumentima sa stajalištima zainteresiranih dionika koji su javno dostupni na stranici CIRCABC te skupine na sljedećoj poveznici:

<https://circabc.europa.eu/ui/group/36ec94c7-575b-44dc-a6e9-4ace02907f2f/library/b8e01334-4d39-445d-bf4e-589356d55b1f>

Države članice i zainteresirani dionici u velikoj su mjeri podržali donošenje ove Delegirane uredbe.

Nacrt delegirane uredbe objavljen je na portalu Bolja regulativa radi prikupljanja povratnih informacija zajedno s još četiri nacrtu delegiranih uredaba. Ukupno je zaprimljeno 49 primjedbi.

Četiri dionika navela su da je 48 mjeseci za postizanje biorazgradnje predugo. Dvoje je izrazilo mišljenje da bi se kriteriji trebali uskladiti s onima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 1907/2006⁴ kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EU) 2023/2055⁵ (dalje u tekstu: „ograničenje za namjerno dodanu mikroplastiku iz Uredbe REACH”). U ovu Delegiranu

–

¹ Uredba (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu te o izmjenama uredaba (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003, SL L 170, 25.6.2019., str. 1.

² Studija za procjenu kriterija biorazgradivosti polimera koji se koriste u gnojidbenim proizvodima EU-a kao tvari za oblaganje ili za povećanje kapaciteta zadržavanje vode ili svojstva močivosti proizvoda te malč folija. ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

³ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁴ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ, SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

⁵ Uredba Komisije (EU) 2023/2055 od 25. rujna 2023. o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu mikročestica sintetičkih polimera, SL L 238, 27.9.2023., str. 67.

uredbu nisu unesene izmjene. Prvo, razdoblje od 48 mjeseci utvrđeno je u Uredbi (EU) 2019/1009. Drugo, tvari za oblaganje i polimeri za poboljšanje svojstva močivosti isključeni su iz područja primjene ograničenja za namjerno dodanu mikroplastiku iz Uredbe REACH jer su to polimeri koji se sporo razgrađuju, a to je svojstvo koje služi njihovoj specifičnoj funkciji.

Jedan dionik izrazio je zabrinutost u vezi s temperaturom predviđenom za biorazgradnju polimera i objasnio da je prosječna temperatura u tlu u nekim državama članicama znatno niža od 25 Celzijevih stupnjeva navedenih u nacrtu delegiranog akta. Nisu unesene izmjene jer je ta temperatura relevantna samo za ispitivanje materijala u laboratorijskim uvjetima. U popratnoj studiji ocijenjeno je ponašanje polimera i utvrđeno je da se oni biorazgrađuju u različitim vrstama tla i različitim klimatskim uvjetima u EU-u.

Jedan dionik naveo je da ne bi trebalo dopustiti ubrzano ispitivanje. Međutim, s obzirom na to da bi ispitivanje u standardnim uvjetima moglo trajati do četiri godine, uvođenje uvjeta za ubrzano ispitivanje smatralo se primjerenim. Ta je odredba ujedno usklađena s odredbom iz Uredbe REACH o ograničenju za namjerno dodanu mikroplastiku.

Jedan dionik izjavio je da je vrlo zabrinut zbog kriterija za prolaz za biorazgradivost u vodenom okolišu. Nisu unesene nikakve izmjene. Primjenom raspoloživih ispitnih metoda pouzdati rezultati mogu se dobiti za razdoblje od najviše 12 mjeseci, no na temelju zaključaka popratne studije može se pretpostaviti da će se biorazgradnja u vodenom okolišu nastaviti i nakon 12 mjeseci.

Dionici su iznijeli različita mišljenja o potrebi uvođenja zahtjeva za označivanje za slučajeve kad se gnojidbeni proizvodi EU-a koji sadržavaju tvari za oblaganje i polimere koji poboljšavaju svojstva močivosti primjenjuju blizu površinskih voda. Neki smatraju da ti zahtjevi za označivanje nisu potrebni jer nema rizika, a drugi da to nije učinkovit način uklanjanja rizika od ispiranja polimera u vodu. Na temelju podnesenih primjedbi zahtjevi za označivanje blago su izmijenjeni kako bi se uvela upućivanja na nacionalna propise o određivanju graničnih pojaseva za primjenu gnojiva. Na oznaci bi trebalo navesti minimalni granični pojas koji se treba poštovati ako ne postoje odgovarajući nacionalni propisi.

Jedan dionik naveo je da je definicija prirodnog polimera previše restriktivna. U nacrt nisu unesene izmjene jer je namjera da pojmovi budu usklađeni s definicijama iz Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

Obavijest o nacrtu delegirane uredbe dostavljena je i na temelju članka 2. stavka 9. točke 2. Sporazuma o tehničkim preprekama u trgovini te nisu primljene nikakve primjedbe.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANOG AKTA

Ovim delegiranim aktom mijenjaju se prilozi II. i III. Uredbi (EU) 2019/1009. Pravna je osnova ovog delegiranog akta članak 42. stavak 1. Uredbe (EU) 2019/1009.

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

od 15.7.2024.

o izmjeni Uredbe (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu kriterija biorazgradivosti za tvari za oblaganje i polimere za zadržavanje vode

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1009 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o utvrđivanju pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu te o izmjenama uredaba (EZ) br. 1069/2009 i (EZ) br. 1107/2009 i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2003/2003¹, a posebno njezin članak 42. stavak 1.,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) 2019/1009 utvrđuju se pravila o stavljanju gnojidbenih proizvoda EU-a na raspolaganje na tržištu. U skladu sa zahtjevima za kategoriju sastavnih materijala 9. iz Priloga II. toj uredbi gnojidbeni proizvodi EU-a mogu sadržavati polimere za kontroliranje otpuštanja hranjiva („tvari za oblaganje”), povećavanje kapaciteta zadržavanja vode ili svojstva močivosti gnojidbenih proizvoda EU-a („polimeri za zadržavanje vode”) ili vezivanje materijala. Tvari za oblaganje posebno se koriste u proizvodnji gnojiva s kontroliranim otpuštanjem. Njihova je svrha da polako i pravovremeno otpuštaju hranjiva u biljke, čime se smanjuje ispiranje hranjiva. Upotreba takvih proizvoda vrlo je važna za postizanje cilja iz Komunikacije Komisije o strategiji „od polja do stola”² da se gubitak hranjiva smanji za najmanje 50 % i pritom ne pogorša plodnost tla. Polimeri za zadržavanje vode mogu se koristiti i u drugim kategorijama gnojidbenih proizvoda EU-a, kao što su poboljšivači tla i uzgojni supstrati. Oni među ostalim izravno doprinose održivom korištenju vode u poljoprivredi. Materijali za vezivanje na bazi polimera mogu se koristiti u uzgojnim supstratima. Takvi proizvodi prilikom primjene ne smiju doći u kontakt s tlom.
- (2) Sveprisutnost sitnih fragmenata sintetičkih ili kemijski modificiranih prirodnih polimera, koji su netopljivi u vodi, vrlo se sporo raspadaju i mogu ih lako progutati živi organizmi, izaziva zabrinutost u pogledu njihova općeg utjecaja na okoliš, a potencijalno i na zdravlje ljudi. To posebno vrijedi za polimere koji se namjerno dodaju gnojidbenim proizvodima EU-a i naknadno ispuštaju u okoliš. Kako bi riješila taj problem, Komisija je donijela Uredbu (EU) 2023/2055³, kojom se u Uredbu (EZ)

–

¹ SL L 170, 25.6.2019., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1009/oj>.

² Komunikacija Komisije – Strategija „od polja do stola” za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav (COM(2020) 381 final od 20. svibnja 2020.).

³ Uredba Komisije (EU) 2023/2055 o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu mikročestica sintetičkih polimera (SL L 238, 27.9.2023., str. 67., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2055/oj>).

br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ uvodi opće ograničenje stavljanja na tržište mikročestica sintetičkih polimera. Neke vrste polimera (kao što su prirodni polimeri koji nisu kemijski modificirani) i polimeri koji zadovoljavaju posebne kriterije biorazgradivosti ili topljivosti nisu obuhvaćeni općim ograničenjem i mogu se i dalje stavlјati na tržište.

U skladu s Uredbom (EU) 2019/1009 Komisija do 16. srpnja 2024. mora procijeniti kriterije biorazgradivosti za tvari za oblaganje i polimere za zadržavanje vode koji se koriste kao sastavni materijali u gnojidbenim proizvodima EU-a. Stoga su gnojidbeni proizvodi EU-a isključeni iz područja primjene tog općeg ograničenja iz Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

Komisija je uz pomoć vanjske studije procijenila kriterije biorazgradivosti za tvari za oblaganje i polimere za zadržavanje vode te ispitne metode za provjeru usklađenosti s tim kriterijima („studija”)⁵.

- (3) U okviru studije razvijena je metoda za predviđanje ponašanja polimera pri biorazgradnji primjenom matematičkog modela koji prikazuje korelaciju između biorazgradivosti u ispitnim uvjetima i u prirodnim okruženjima koja su reprezentativna za različite regije Unije. Stoga su u studiji ocijenjeni različiti čimbenici kao što su temperatura tla, pH-vrijednost tla, sadržaj vode u tlu, temperatura vode i drugi čimbenici povezani sa svojstvima polimera (kemijska struktura, kristalnost, površina i debljina). Uz to su izneseni prijedlozi za kriterije biorazgradivosti u tlu i vodi.
- (4) Kriterije biorazgradivosti trebalo bi utvrditi i za tlo (glavni medij, na koji se nanose proizvodi) i za vodeni okoliš (u slučaju ispiranja ili drugih nenamjernih ispuštanja u tijela površinskih voda).

Kad je riječ o biorazgradnji u tlu, kao sastavni materijali trebali bi biti dopušteni samo polimeri koji mogu postići konačnu razgradnju ili mineralizaciju u roku od 48 mjeseci nakon razdoblja funkcionalnosti. Trebalo bi dopustiti ubrzanu metodu ispitivanja da bi se razdoblje ispitivanja skratilo. Studija je pokazala da postoji odgovarajuća korelacija između stvarnih uvjeta i temperatura koje su više od 25 °C, što je temperatura pri kojoj se provodi ispitivanje. Ispitivanjem na višoj temperaturi, npr. 37 °C, biorazgradnja se ubrzava, ali se još uvijek smatra prihvatljivom s obzirom na mikrobiologiju i okolišne čimbenike u stvarnim uvjetima. Rezultati dobiveni metodom razvijenom u okviru studije pokazali su da bi se razdoblje ispitivanja u određenim slučajevima moglo skratiti. Stoga bi trebalo uvesti ubrzano ispitivanje pri temperaturi od 37 °C u posebnim uvjetima kao alternativnu mogućnost za dokazivanje konačne razgradnje ili mineralizacije od 90 %.

- (5) U okviru kriterija biorazgradivosti za vodeni okoliš trebalo bi uzeti u obzir funkciju polimera i raspoložive ispitne metode. Kad je riječ o funkciji polimera, tvari za oblaganje ili polimeri za zadržavanje vode trebali bi polako otpuštati hranjiva u tlo ili

⁴ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/2014-04-10>).

⁵ Studija za procjenu kriterija biorazgradivosti polimera koji se koriste u gnojidbenim proizvodima EU-a kao tvari za oblaganje ili za povećanje kapaciteta zadržavanje vode ili svojstva močivosti proizvoda te malč folija, ISBN 978-92-68-05051-7; doi:10.2873/23399.

povećavati zadržavanje vode, u prosjeku između 6 i 9 mjeseci. Stoga je svrha tih polimera da se polako razgrađuju kad su izloženi različitim čimbenicima u tlu, npr. vodi. Biorazgradnju u tlu, do koje neizbježno dolazi u razdoblju funkcionalnosti, trebalo bi ograničiti kako bi polimer i dalje mogao vršiti svoju funkciju. Raspoložive metode za ispitivanje biorazgradivosti u vodi pouzdane su 12 mjeseci. Stoga bi strogi kriteriji za vodeni okoliš utvrđeni u Delegiranoj uredbi (EU) 2023/2055 negativno utjecali na primarnu funkciju tvari za oblaganje i polimera za zadržavanje vode koji su biorazgradivi u tlu. Zato bi tijekom razdoblja ispitivanja biorazgradivost u vodenom okolišu trebalo utvrditi na nižoj razini, koja je istovremeno dovoljno visoka da se spriječi akumulacija polimera u vodenom okolišu. Pretpostavlja se da će se proces biorazgradnje nastaviti nakon ispitnog razdoblja od 12 mjeseci i doseći 90 % u roku od 48 mjeseci nakon razdoblja funkcionalnosti. Iako se konačna razgradnja ne može dokazati postojećim ispitnim metodama, ta je pretpostavka pouzdana jer je potencijal biorazgradnje ispitivanog materijala već dokazan, a materijal će i dalje biti izložen istim okolišnim čimbenicima.

- (6) U stvarnim uvjetima gnojidbeni proizvodi EU-a koji se nanose na tlo sadržavaju tvari za oblaganje i polimere za zadržavanje vode. Oni ne bi smjeli dospjeti u vodeni okoliš. Iako se ispiranje ne može potpuno isključiti, mogući rizici za vodeni okoliš smanjeni su jer bi ti polimeri došli do vodnih tijela tek nakon što se već počnu razgrađivati u tlu. Da bi se potencijalni rizici dodatno smanjili, trebalo bi utvrditi zahtjev za označivanje kako bi se krajnje korisnike upozorilo da ne koriste proizvod u blizini površinskih voda i da održavaju granične pojaseve u skladu s nacionalnim propisima o korištenju gnojiva. Ako takvi propisi na postoje, trebalo bi poštovati minimalan granični pojas od 3 m.
- (7) Kako bi se zajamčili jednaki uvjeti tržišnog natjecanja i u skladu sa zahtjevima za kriterije utvrđene u članku 42. stavku 6. Uredbe (EU) 2019/1009, trebalo bi navesti ispitne metode za dokazivanje usklađenosti s kriterijima biorazgradivosti. Te su ispitne metode utvrđene u europskim i međunarodnim normama i stoga su pouzdane i ponovljive.
- (8) Kad je riječ o korištenju polimera u svrhu vezivanja materijala, Komisija je dobila informacije o korištenju biorazgradivih polimera u tu svrhu. Ako ti polimeri ispunjavaju uvjete utvrđene za polimere iz CMC-a 1., tad ne izazivaju zabrinutost u pogledu okoliša, a posebni zahtjevi za označivanje u vezi s korištenjem i zbrinjavanjem gnojidbenih proizvoda EU-a koji sadržavaju te polimere nisu opravdani i ne bi se trebali primjenjivati.
- (9) Uredba (EU) 2023/2055 treba se početi primjenjivati na nacionalne gnojidbene proizvode 17. listopada 2028. Radi dosljednosti i kako bi se omogućilo dovoljno vremena za prilagodbu zahtjevima za biorazgradivost polimera koji se uvode ovom Uredbom, trebalo bi se primjenjivati isto prijelazno razdoblje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2019/1009 mijenja se kako slijedi:

- (1) Prilog II. mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi;
- (2) Prilog III. mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Prilog I. i točka 1. Priloga II. primjenjuju se od 17. listopada 2028.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 15.7.2024.

*Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN*